

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

14-599/12
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 31825 датум 06.12.2012.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије („Сл. Гласник РС“ бр. 98/06) и члана 31. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Сл. Гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07), у поступку контроле законитости и правилности рада Управе Градске општине ..., поводом притужбе А.А. из Београда, Заштитник грађана

УТВРЂУЈЕ

Интерресорна комисија Градске општине ... начинила је пропуст у раду, тако што је потребе детета проценила без анализе потенцијалих извора подршке у дететовом окружењу, а предложене мере определила на нејасан и непрецизан начин.

На основу Уставом и законом прописаних овлашћења, Заштитник грађана упућује Управи Градске општине ... следећу

ПРЕПОРУКЕ

Потребно је да интерресорна комисија Управе Градске општине ... без одлагања спроведе нови поступак процене потреба детета Б.Б. за пружањем додатне подршке, у коме ће

- проценити способности детета и њене индивидуалне карактеристике;
- проценити ресурсе за пружање додатне подршке детету унутар породице, школе коју дете похађа и локалне заједнице;
- дати ново мишљење о потребама детета;
- предложити мере додатне подршке које захтевају додатна финансијска средства, у складу са Правилником о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику.
- на разумљив начин и детаљно навести разлоге због којих се услуге додатне подршке детету не могу обезбедити без ангажовања додатних средстава.

Интерресорна комисија ће мишљење доставити школи коју дете похађа.

Управа Градске општине ... обавестиће Заштитника грађана о поступању по препорукама у року од 60 дана од дана пријема овог акта.

Разлози

Подноситељка притужбе обратила се Заштитнику грађана због проблема у остваривању мера додатне подршке у образовању за кћерку која има тешкоће у развоју. У притужби је навела да се обратила интерресорној комисији ГО ..., захтевајући да се њеној кћерки обезбеди мера подршке у виду "личног педагошког асистента" који би детету помагао у савладавању градива и сналажењу у простору. Притужила је навела да је интерресорна комисија сачинила мишљење о потребама детета и предложила мере додатне подршке, али су оне њеном детету остале недоступне.

Заштитник грађана је спровео поступке контроле законитости и правилности рада Управе градске општине ..., Градског секретаријата за образовање и дечју заштиту и Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а 18. 09. 2012. године, поводом више притужби које се односе на образовање деце са сметњама у развоју, одржао састанак са представницима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Министарства здравља, Градске управе града Београда и координаторима интерресорних комисија градских општина Звездара, Раковица, Палилула, Нови Београд, Земун и Вождовац, па је на основу писмених изјашњења контролисаних органа, достављене документације и чињеница изнетих на састанку од 18. 09. 2012. године, утврдио следеће:

Интерресорна комисија Градске општине ... окончала је 27. 09. 2011. године поступак процене потреба детета. Притужиља је учествовала у поступку, предлажући да се њеној кћерки обезбеди особа која би јој у школи помагала при разјашњавању и савладавању градива. Мишљење комисије било је да је кћерки притужиље, од мера додатне подршке у оквиру образовања, културе, спорта и рекреације, потребно и "**ангажовање педагошког или персоналног асистента** у васпитно-образовном раду, према потреби и за одређене предмете".

Притужиља се, након тога, обраћала Градском секретаријату за образовање и дечју заштиту Града Београда и Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Ови органи упутили су притужиљу да је, ради ангажовања **педагошког асистента** потребно да се школа коју похађа дете обрати захтевом Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Основна школа "... " из Београда, коју похађа кћерка подносиоце притужбе, поднела је 03. 11. 2011. године захтев Министарству просвете, науке и технолошког развоја - Школској управи Београд. У одсуству одговора, Школа је поновила захтев 18. 01. 2012. године и 23. 03. 2012. године. Министарство је, међутим, навело да са овим захтевима Школе није било упознато.

Након што су, на састанку који је одржао Заштитник грађана 18. 09. 2012. године, Министарству предочени дописи Школе, Министарство је упутило акт Основној школи "... " у коме је наведено да је у ту школу распоређен педагошки асистент за школску 2012/2013 годину, као и да је, на основу захтева школе, утврдило да је детету притужиље потребна додатна подршка у виду услуге **личног пратиоца**.

*Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику*¹ прописао је посредне и непосредне мере подршке детету, које захтевају додатна финансијска средства и које може да предложи интерресорна комисија². Сходно одредбама Закона о основама система образовања и васпитања³ и Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученика, педагошки асистент и пратилац за личну помоћ детету су две различите мере/услуге додатне подршке, које једна другој не могу бити алтернатива. Педагошки асистент је особа која пружа помоћ и подршку ученицима и наставницима у њиховом раду са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка⁴. Пратилац за личну помоћ детету пружа детету помоћ ради лакшег функционисања и комуникације током боравка у школи и током ваннаставних активности⁵.

Мишљење интерресорне комисије, као стручног тела које, на основу свеобухватне процене, утврђује потребе детета и начин на који се оне најадекватније могу задовољити, мора бити недвосмислено, прецизно и адекватно образложено.

¹ "Сл. гласник РС", бр. 63/2010

² чл. 4. Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику

³ "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 и 52/2011

⁴ чл. 117. Закона о основама система образовања и васпитања

⁵ чл. 4. Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику

Поступак процене потреба детета за пружањем додатне подршке обухвата процену детета у његовом/њеном окружењу. Потребе детета које у свом окружењу има подршку у образовању и животу у заједници, другачије су од потреба деце која такву подршку немају. Задатак интерресорне комисије је да испита не само снаге и способности детета, већ и потенцијалне изворе подршке у дететовој породици, школи коју дете похађа или ће похађати и ширем дететовом окружењу (локалној заједници). Интерресорна комисија дужна је да води рачуна да ангажовању додатних мера подршке које захтевају додатна финансијска средства мора да претходи искоришћавање постојећих, а неискоришћених извора подршке за дете.

У конкретном случају, интерресорна комисија није проценила ресурсе за пружање подршке детету унутар породице, школе и локалне заједнице, већ је своје мишљење засновала искључиво на проценама детета. При томе, комисија је предложила алтернативно две међусобно потпуно различите услуге, које задовољавају потпуно различите потребе детета и које једна другој не могу бити замена. Непрецизно одређење потребне мере подршке довело је до тога да је Основна школа "... " од Министарства просвете, науке и технолошког развоја тражила ангажовање педагошког асистента, а Министарство просвете и науке упутио Школу да се захтев односи на ангажовање личног пратиоца, за чије је обезбеђивање надлежна јединица локалне самоуправе.

Правилна процена дететових потреба за подршком, целовита анализа постојећих ресурса подршке унутар породице, школе и локалне заједнице и прецизно и адекватно образложено мишљење, начин је да се пропуст интерресорне комисије у овом случају у потпуности отклони.

На основу свих утврђених чињеница и околности, Заштитник грађана је, применом чл. 31. ст. 2. Закона, дао препоруке Управи Градске општине ... - интерресорној комисији, у циљу отклањања пропуста, унапређења рада органа управе и спречавања сличних пропуста у будућности.

ЗАМЕНИЦА ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Тамара Лукшић – Орландић

Доставити:

- *копија Министарству просвете, науке и технолошког развоја*
- *копија Градском секретаријату за образовање и деčју заштиту*
- *копија Основној школи "... "*
- *копија подносиоци притужбе*
- *у списе предмета*